

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 19^η Αυγούστου 2019 με την εξής σύνθεση: Άννα Χριστοδουλάκου Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση – Εισηγήτρια και Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλη (υπ' αριθμ. 56/2019 Πράξη του Προέδρου της Α.Ε.Π.Π.).

Για να εξετάσει την από 10/07/2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ΑΕΠΠ 882/12.07.2019, της προσφεύγουσας ένωσης Εταιρειών «.....», (με δηλωθείσα στο από 3/5/2019 ιδιωτικό συμφωνητικό διεύθυνση επικοινωνίας, στην, οδός αρ. και), νομίμως εκπροσωπούμενης και απαρτιζόμενης από τις κάτωθι εταιρίες - μέλη :

(α) «.....» και διακριτικό τίτλο «.....», οδός αρ.& Τ.Κ., και εκπροσωπείται νόμιμα

(β) «.....», που εδρεύει στο (2.....) και διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση / υποκατάστημα στην Ελλάδα με την επωνυμία «.....» με έδρα την (....., Τ.Κ. και εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του (.....) (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη με αριθμό 441 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 25 συνεδρίασή του της 27-6-2019 και στην οποία εγκρίθηκαν τα με αριθμ. 1/10-05-19, 2/17-05-19, 3/23-05-19, 4/3105-19, 5/06-06-19 και 6/20-06-19 πρακτικά της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας / Αξιολόγησης των

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού ως προς το σκέλος που αποκλείει την προσφορά της προσφεύγουσας ένωσης από την συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, ματαιώνει τον Διαγωνισμό με τίτλο «Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμού άνω των ορίων για τη Διασύνδεση τουμε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Πληροφοριών για την (Electronic Exchange of Social Security Information - EESSI)» και καθ' ερμηνείαν του εγγράφου της προσφυγής και κατά το σκέλος που αφορά την επαναπροκήρυξη αυτού.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτση.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 2 του Ν.4412/2016 και 5 παρ. 2 του ΠΔ 39/2017 νόμιμο e-παράβολο, ύψους ευρώ αθροιστικά 3.000,00, ήτοι ειδικότερα, έχουν εκδοθεί, πληρωθεί, δεσμευθεί και κατατεθεί δύο παράβολα για την εξέταση της προκείμενης προσφυγής ως συνάγεται από τα αναφερθέντα ως πρόσθετα στοιχεία ενός εκάστου παραβόλου (βλ. 1^ο παράβολο με αριθμό (εκδοθέν από την εταιρεία), με αποδεικτικό της τράπεζας της 9/7/2019 περί ηλεκτρονικής πληρωμής του ανωτέρω παραβόλου και εκτύπωση από την ιστοσελίδα του ΓΓΠΣ όπου το παράβολο φέρεται ως «δεσμευμένο» και 2^ο παράβολο με αριθμό(εκδοθέν από την εταιρεία , ελληνικό υποκατάστημα) ύψους 1.200 ευρώ, με αποδεικτικό της τράπεζας της 10/7/2019 περί ηλεκτρονικής πληρωμής του ανωτέρω παραβόλου και εκτύπωση από την ιστοσελίδα του ΓΓΠΣ όπου το παράβολο φέρεται ως «δεσμευμένο»). Εξάλλου, αμφότεροι οι κωδικοί των ως άνω παραβόλων μνημονεύονται στο οικείο πεδίο (σελ 3) της υπό εξέταση προσφυγής.

2. Επειδή, με την υπ. αριθμ. Διακήρυξη της Αναθέτουσας Αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

των ορίων για τη Διασύνδεση τουμε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ηλεκτρονικής Ανταλλαγής Πληροφοριών για την (Electronic Exchange of Social Security Information – EEESI), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, εκτιμώμενης αξίας 600.0000,00 ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Προκήρυξη της εν λόγω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση την 1.4.2019 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πλήρες κείμενο της διακήρυξης αναρτήθηκε την 1.4.2019 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος Στον εν λόγω διαγωνισμό συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς υποβάλλοντας προσφορές και συγκεκριμένα η προσφεύγουσα με την α/α 135728 προσφορά της και η εταιρεία με την με α/α 135795 προσφορά της αντίστοιχα.

3. Επειδή, με την προσβαλλόμενη απόφαση με αριθμό 441 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία ελήφθη κατά την υπ' αριθμ. 25 συνεδρίασή της της 27-6-2019, εγκρίθηκαν τα με αριθμ. 1/10-05-19, 2/17-05-19, 3/23-05-19, 4/3105-19, 5/06-06-19 και 6/20-06-19 πρακτικά της Ειδικής Επιτροπής Διενέργειας / Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του Διαγωνισμού και αποφασίστηκε η απόρριψη των προσφορών αμφοτέρων των προσφερόντων, η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού. Ειδικά, όσον αφορά την προσφορά της προσφεύγουσας, αυτή απορρίφθηκε, επειδή, στο οικείο ερώτημα αμφοτέρων των υποβληθέντων ΕΕΕΣ τα μέλη της ένωσης απάντησαν ότι δεν ικανοποιούν όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής για την εν θέματι σύμβαση. Η ανωτέρω αναφερθείσα προσβαλλόμενη πράξη μετά των εισηγητικών πρακτικών κοινοποιήθηκαν μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) σε αμφοτέρους τους συμμετέχοντες την 1/7/2019.

4. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή με κατάθεση στις 10/7/2019 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) - ήτοι εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη πράξη κοινοποιήθηκε σε αμφοτέρους τους ενδιαφερομένους την 1/7/2019 - έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

39/2017 ενώ (η προσφυγή) είναι νομίμως υπογεγραμμένη. Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα κοινοποίησε η ίδια την προσφυγή στην ΑΕΠΠ αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5. Επειδή, η προσφυγή ασκήθηκε μετά προδήλου εννόμου συμφέροντος κατ' αρχάς αναφορικά με τους λόγους που αφορούν την απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας και κατ' επέκταση και κατά της ματαίωσης και επαναπροκήρυξης λόγω απόρριψης αμφοτέρων των προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων.

6. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016. Επομένως, νομίμως φέρεται προς εξέταση η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στο 5ο κλιμάκιο της ΑΕΠΠ.

7. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 9 παρ. 1 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε μέσω της εφαρμογής «επικοινωνία», στις 12/7/2019 την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή μετά του με αριθμό πρωτ. 855248 συνοδευτικού εγγράφου, προς την εταιρεία, η οποία θίγεται από την αποδοχή της εν θέματι προσφυγής, προκειμένου να λάβει γνώση.

8. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 19/7/2019 τις με αριθμό πρωτ. 883611/19-7-2019 απόψεις με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ, τις οποίες κοινοποίησε μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) αυθημερόν στην προσφεύγουσα.

9. Επειδή η προσφεύγουσα υποστηρίζει με την προσφυγή της τα εξής : *«Η Ένωσή μας έχοντας υπόψη τις πιο πάνω διατάξεις της Διακήρυξης, η οποία σύμφωνα με την πάγια νομολογία των Δικαστηρίων μας αποτελεί κανονιστική πράξη, υπέβαλε μαζί με την προσφορά της και το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (ΕΕΕΠ) για κάθε μέλος - εταιρεία της ένωσης καθώς και του τρίτου φυσικού προσώπου στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται η Ένωσή μας.*

Σύμφωνα με τις υποδείξεις της αναθέτουσας αρχής για το μέρος IV Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ συμπληρώσαμε μόνο την ενότητα α «Γ ενική

ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» στην οποία, όπως είναι φανερό, λόγω ακριβώς της ανάγκης στήριξης σε ικανότητες τρίτου προσώπου, τα μέλη της Ένωσής μας απάντησαν ΟΧΙ, διότι καμία από τις συμμετέχουσες στην Ένωση Εταιρείες μεμονωμένα δεν κάλυπτε το σύνολο των Κριτηρίων Επιλογής αλλά αλληλοκαλύπτονταν έτσι ώστε μαζί με την στήριξη στις ικανότητες τρίτου προσώπου, η Ένωση Εταιρειών, η οποία είναι ο προσφέρων ήτοι ο οικονομικός φορέας, που συμμετέχει στον διαγωνισμό, και διεκδικεί την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, καλύπτει απόλυτα και στο σύνολό τους τα ζητούμενα από την Διακήρυξη Κριτήρια Επιλογής.

Η κατά τα πιο πάνω απάντηση ήταν υποχρεωτική για τα μέλη εταιρείες της ένωσής μας δεδομένου ότι για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που απαιτούνταν να έχει η ένωση των εταιριών μας, ως ο συμμετέχων στο διαγωνισμό οικονομικός φορέας, αυτή καλύπτονταν αθροιστικά από τις ικανότητες των μελών της αλλά και από τις ικανότητες του τρίτου προσώπου, στις οποίες θα στηρίζονταν για να καλύψουν συνολικά τα ζητούμενα κριτήρια επιλογής.

Αν παρ' όλα αυτά κάθε ξεχωριστή εταιρεία, που όφειλε να υποβάλλει κατά τα οριζόμενα στη Διακήρυξη, χωριστό ΕΕΕΠ δήλωνε ότι καλύπτει πλήρως τα ζητούμενα κριτήρια θα έσφαλε δεδομένου ότι η δήλωσή της θα ήταν ψευδής, αφού την ίδια στιγμή και μέσω της τεχνικής προσφοράς της ενώσεως αλλά και μέσω του ΕΕΕΠ δήλωνε ότι στηρίζεται σε ικανότητες τρίτου προσώπου, το οποίο σύμφωνα με την υπεύθυνη δήλωσή του, η οποία και συνυποβλήθηκε στα δικαιολογητικά συμμετοχής της προσφοράς της ενώσεως θα κάλυπτε την ανάγκη για την παροχή επαγγελματικής ικανότητας αναφορικά με το ρόλο του Εξειδικευμένου Εμπειρογνώμονα- Έμπειρου Νομικού Συμβούλου διαθέτοντας όλα τα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη στοιχεία τεκμηρίωσης για την εμπειρία σχετικά με την κάλυψη της θέσης Ε7 όπως ειδικότερα αναφέρεται στην υποβληθείσα προσφορά της ενώσεώς μας.

Η αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τα πιο πάνω αναφερόμενα δέχεται να υποβάλουν κοινή προσφορά συμπράττοντες οικονομικοί φορείς με την μορφή της Ένωσης Εταιρειών. Δέχεται παράλληλα ότι σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας η καταλληλότητα μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης/κοινοπραξίας.

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

Κατά συνέπεια εφ' όσον ήθελε να ελέγξει εάν ο οικονομικός φορέας που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η Ένωση των εταιρειών πληροί τα κριτήρια επιλογής, θα έπρεπε να διαμορφώσει το ΕΕΕΠ στο Μέρος IV αναλυτικά με τέτοιο τρόπο ώστε να καταγράψει τα συγκεκριμένα κριτήρια που η ίδια η Διακήρυξη απαιτεί (και αυτήν την δυνατότητα την δίνει το έντυπο του ΕΕΕΠ) ώστε να είναι δυνατόν να ελεγχθεί ο τρόπος κάλυψης του συνόλου των κριτηρίων επιλογής από τις ενώσεις οικονομικών φορέων και όχι να κατευθύνει τους διαγωνιζόμενους, δημιουργώντας σύγχυση με αυτόν τον τρόπο, τις εταιρείες - μέλη της ένωσης να απαντούν αρνητικά, αφού η θετική τους απάντηση αντικειμενικά θα χαρακτηριζόταν ως ψευδής δήλωση.

Θα μπορούσε κατά συνέπεια η αναθέτουσα αρχή και ως προς αυτό η προσβαλλόμενη σφάλει, να ζητήσει διευκρινίσεις για το εάν ο συμμετέχων στον Διαγωνισμό οικονομικός φορέας -Ένωση Εταιρειών - καλύπτει το σύνολο των κριτηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 στο οποίο ρητά προβλέπεται η δυνατότητα αυτή και προσδιορίζεται ο τρόπος αναζήτησης των κατά τα πιο πάνω διευκρινίσεων έτσι ώστε να τηρηθεί απαρεγκλίτως η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων.

Πολύ δε περισσότερο όταν η αναθέτουσα αρχή δεν έχει προηγουμένως επεξεργαστεί, σχεδιάσει, και προσαρμόσει το συνημμένο στη Διακήρυξή της πρότυπο ΕΕΕΠ κατά τρόπο ώστε, να δίνει την δυνατότητα σε κάθε εταιρεία που συμμετέχει σε ένωση εταιρειών να σημειώνει τα επιμέρους κριτήρια που αυτή μεμονωμένα καλύπτει, ώστε με αυτόν τον τρόπο να έχει την δυνατότητα να προαποδείξει η Ένωση Εταιρειών, που είναι ο οικονομικός φορέας που συμμετέχει στον διαγωνισμό, την αθροιστική κάλυψη του συνόλου των Κριτηρίων Επιλογής από την αυτήν. Κατά συνέπεια και σύμφωνα με την πιο πάνω αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων η αναθέτουσα αρχή όφειλε να παρέχει στους προσφέροντες που βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή, τη δυνατότητα να διευκρινίσουν ως προς αυτό το σημείο την προσφορά τους.

Η αρχή αυτή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων απαιτεί και προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων,

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. πλήθος νομολογίας στην ΑΕΠΠ 196/2018 -σκέψη 13- που αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων).

Το Δικαστήριο της Ε.Ε έχει κρίνει επανειλημμένα ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν απαγορεύει τη διευκρίνιση, διόρθωση ή κατά περίπτωση συμπλήρωση της προσφοράς, μεταξύ άλλων, επειδή απαιτείται προφανώς η απλή διευκρίνισή της ή η διόρθωση πρόδηλων εκ παραδρομής σφαλμάτων, [βλ., ΑΕΠΠ 196/2018 -σκέψη 14- και την αναφερόμενη σε αυτήν συναφή νομολογία, ενδεικτικά, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψεις 35 έως 45, όσον αφορά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψεις 30 έως 39].

Έχει κριθεί παγίως ότι πρέπει η δυνατότητα διευκρίνισης ή και συμπλήρωσης τυχόν προσφοράς, να παρέχεται και σε όσους βλάπτονται από τυχόν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης, οι οποίες δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011).

Επισημαίνεται ότι ακριβώς η ίδια ως άνω δήλωση - ήτοι η απάντηση ΟΧΙ στο μέρος IV Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΠ / ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» / «Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι Ικανοποιεί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής» - που δόθηκε από το καθένα εκ των μελών της ένωσης εταιριών «..... -», έγινε αποδεκτή από την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ Α.Ε.) στον διαγωνισμό για το έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Γεωργικού Τομέα», ο οποίος και κατακυρώθηκε προσωρινά στην ως άνω Ένωση Εταιριών.

Είναι προφανές, ότι στον προαναφερόμενο διαγωνισμό η Κ.τ.Π. Α.Ε. ερμήνευσε ορθά την ως άνω δήλωση - «Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι Ικανοποιεί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής. Η απάντησή σας. ΟΧΙ» - ήτοι, ότι η αληθής έννοια της απάντησης ΟΧΙ επί αυτής είναι ότι το καθένα εκ των μελών της ένωσης εταιριών δεν ικανοποιεί, μόνο του, όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, αλλά από κοινού με τα λοιπά μέλη της Ενώσεως Εταιρειών.

Την ως άνω ερμηνευτική προσέγγιση όφειλε να ακολουθήσει και η Αναθέτουσα Αρχή του Διαγωνισμού, άλλως να ζητήσει από την Ένωση των Εταιρειών μας διευκρινίσεις, κατά τα προαναφερόμενα.

III. ΤΟ ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 346 του ν. 4412/2016 ως ισχύει τροποποιηθείς ορίζεται ότι:

«Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων: 1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία είχε συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368. 2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από απόφαση της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής του άρθρου 360, μπορεί να ασκήσει αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης και αίτηση για την ακύρωση της απόφασής της ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 372.....

Περαιτέρω στην παράγραφο 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της

εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης

Σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις είναι προφανές και ενεργό το έννομο συμφέρον μας να ασκήσουμε την παρούσα Προδικαστική Προσφυγή με σκοπό να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη ως προς τα σκέλη που αποκλείει την προσφορά μας από την συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και ματαιώνει τον Διαγωνισμό. ».

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει αυτολεξεί τα εξής : «2.2.1.1. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:..

2.2.1.2. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς. Ωστόσο σε περίπτωση που η παρούσα σύμβαση κατακυρωθεί σε ένωση προσώπων η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο για την ικανοποιητική εξέλιξη της σύμβασης, να ζητήσει από την ένωση να περί βληθεί ορισμένη νομική μορφή και η ένωση, στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται να το πράξει.

2.2.1.3. Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον»

Η Αναθέτουσα αρχή κάνοντας χρήση της δυνατότητας που παρέχει το ΕΕΕΠ επέλεξε στο Μέρος IV: Κριτήρια Επιλογής τη συμπλήρωση μόνο της ενότητας α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» προκειμένου να διευκολύνει τους διαγωνιζόμενους στη συμπλήρωση του καθόσον δεν ήταν δυνατή η πλήρης αντιστοίχιση των κριτηρίων του διαγωνισμού με τα αντίστοιχα του ΕΕΕΠ καθόσον ως γνωστόν το πρότυπο ΕΕΕΠ δε δύναται να τροποποιηθεί. Από την επισκόπηση άλλωστε διαγωνισμών άλλων φορέων η επιλογή αυτή συναντάται συχνά ειδικά σε διαγωνισμούς με αρκετά κριτήρια επιλογής όπως ο εν λόγω διαγωνισμός.

Εφόσον δε συμμετέχει ένωση εταιρειών νοείται ότι τα κριτήρια πρέπει να πληρούνται από την ένωση. Η σχετική απάντηση στο ΕΕΕΠ μόνο αυτό το νόημα θα έπρεπε εν προκειμένω να έχει και να είναι ΝΑΙ από όλα τα μέλη, άλλως θα ίσχυε εάν είχε γίνει επιμερισμός των κριτηρίων όποτε και κάθε μέλος της ένωσης θα περιέγραφε στο ΕΕΕΠ του εκείνα τα οποία καλύπτει και από το σύνολο τους θα προέκυπτε ότι καλύπτονται αθροιστικά από την Ένωση.

2. Όσον αφορά στο γεγονός ότι δε ζητήθηκαν διευκρινήσεις από την λόγω ένωση πριν την απόρριψή της, η Ειδική Επιτροπή Διενέργειας / Αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του Ν.4412/16 και συγκεκριμένα:

«... 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης.

Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

....3.... 4....

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς.» έκρινε ότι ο

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

λόγος απόρριψης της προσφοράς της εν λόγω ένωσης δεν εμπίπτει στους ανωτέρω λόγους για τους οποίους ζητείται η παροχή διευκρινήσεων καθώς από τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ δεν προκύπτει ουδεμία αμφισβήτηση.

Εξάλλου σύμφωνα και με τις Αποφάσεις ΑΕΠΠ 208, 231 και 253/2017: «...κατ' άρ. 102 Ν. 4412/2016 παρέχεται στην αναθέτουσα ευχέρεια να ζητήσει διευκρινίσεις και συμπληρώσεις, μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως άλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση. Η δε ως άνω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας ελέγχεται τόσο ως προς την εκ μέρους της άσκηση, όσο και παράλειψη άσκησης, βάσει των κανόνων του άρ. 102 Ν. 4412 και ως προς τυχόν υπέρβαση των άκρων ορίων που την προσδιορίζουν (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187 και 208/2017). Η δε παράλειψη άσκησης τέτοιας ευχέρειας, προϋποθέτει καταρχήν ότι η αναθέτουσα την διαθέτει πράγματι, η ευχέρεια όμως αυτή σε κάθε περίπτωση, κατά τους ορισμούς του άρ. 102 δεν υφίσταται για κάθε έλλειψη και σφάλμα, αλλά μόνο για τον στενό κύκλο που ορίζει η παρ. 2 αυτού και δη για απλές ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες και πρόδηλα τυπικά σφάλματα. Ο δε διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 102 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού (πρβλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ39, 120 και 187/2017). Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι μεταξύ άλλων η επιτρεπτή συμπλήρωση πρέπει να μην επιτρέπει τη μεταβολή προσφορών, να μην παρέχει σε προσφέροντα εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης η κατοχή της οποίας κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς δεν είναι αντικειμενικώς τεκμαιρόμενη ως βεβαία ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η

διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε ή για την το πρώτον προσκόμιση ρητά ζητούμενων με την προσφορά του εγγράφων που δεν προσκόμισε ή δήλωση συγκεκριμένου είδους πληροφοριών ή ανάληψη συγκεκριμένης δέσμευσης που ο ίδιος παρέλειψε να υποβάλει ή συμπερίληψη σε δήλωση ή σε περιέχον περισσότερα επιμέρους περιεχόμενα, απαντήσεις σε ερωτήματα και ζητούμενες δηλώσεις, έγγραφό του συγκεκριμένου περιεχομένου, απάντηση σε συγκεκριμένα ερωτήματα ή αναφορά συγκεκριμένης πληροφορίας που δεν συμπεριέλαβε.».

11. Επειδή το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 με τίτλο « Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων » προβλέπει στην παρ. 1 ότι : «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων».

12. Επειδή, το άρθρο 19 του Ν. 4412/2016 με τίτλο « Οικονομικοί φορείς» αναφέρει τα κάτωθι : «1. Οι οικονομικοί φορείς οι οποίοι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους - μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένοι, έχουν δικαίωμα να παρέχουν τη συγκεκριμένη υπηρεσία δεν απορρίπτονται με μοναδική αιτιολογία το γεγονός ότι, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους -

μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η ανάθεση της σύμβασης, θα έπρεπε να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα.

Ωστόσο, στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών και έργων, καθώς και των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που καλύπτουν, επιπλέον, εργασίες ή υπηρεσίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, είναι δυνατόν να απαιτείται από τα νομικά πρόσωπα να αναφέρουν, στην προσφορά ή στην αίτηση συμμετοχής τους, τα ονόματα και τα επαγγελματικά προσόντα των μελών του προσωπικού που επιφορτίζονται με την εκτέλεση της συγκεκριμένης σύμβασης.

2. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μπορούν να συμμετέχουν ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων. Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν από τις εν λόγω ενώσεις να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή για την υποβολή προσφοράς ή την αίτηση συμμετοχής.

Όπου κρίνεται αναγκαίο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διευκρινίζουν στα έγγραφα της σύμβασης τον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας ή τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας κατά τα άρθρα 75, 76 και 77 εφόσον αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και είναι σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας.

Ειδικά, στις διαδικασίες σύναψης σύμβασης μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η πλήρωση των απαιτήσεων της παρ. 2 του άρθρου 75, καθώς και του άρθρου 77 πρέπει να ικανοποιείται από όλα τα μέλη της ένωσης. Η πλήρωση των απαιτήσεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 75, αρκεί να ικανοποιείται από ένα εκ των μελών της ένωσης.

Επιπλέον, πάγιοι όροι, όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι ενώσεις οικονομικών φορέων ικανοποιούν τις απαιτήσεις του άρθρου 75 τίθενται στα άρθρα 76 και 77, όσον αφορά σε δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, καθώς και σε πρότυπα εγγράφων σύμβασης.

Όροι που αφορούν την εκτέλεση της σύμβασης από ενώσεις οικονομικών φορέων, διαφορετικοί από εκείνους που επιβάλλονται σε

μεμονωμένους συμμετέχοντες, πρέπει επίσης να δικαιολογούνται από αντικειμενικούς λόγους και να είναι σύμφωνοι με την αρχή της αναλογικότητας.

3. Ανεξαρτήτως της παρ. 2, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτήσουν από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση, στο μέτρο που η περιβολή αυτής της νομικής μορφής είναι αναγκαία για την ικανοποιητική εκτέλεση της σύμβασης. Ειδικά, στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων έργου, η νομική μορφή της αναδόχου - ένωσης, πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εξασφαλίζεται η ύπαρξη ενός και μοναδικού αριθμού φορολογικού μητρώου για την ένωση (π.χ. κοινοπραξία συσταθείσα δια συμβολαιογραφικού εγγράφου).

4. Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλέγγυα και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση ανάθεσης της σύμβασης στην ένωση, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι πλήρους εκτέλεσης της σύμβασης».

13. Επειδή το άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής» αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,

β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής που συστήνουν και στην οποία εκπροσωπούνται τα οικεία επαγγελματικά επιμελητήρια, προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελέτης του Παραρτήματος I του Προσαρτήματος Γ'. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αντιστοιχία κάθε κατηγορίας μελέτης με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των εγγεγραμμένων στο «Μητρώο Μελετητών», καθώς και στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με γνώμονα την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2195/2002. Με όμοια απόφαση μπορούν να διαιρούνται ή ενοποιούνται εν γένει οι παραπάνω κατηγορίες.

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως.

Εάν οι συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαίσιο πρόκειται να ανατεθούν μετά από προκήρυξη νέου διαγωνισμού, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που θα εκτελεστούν ταυτοχρόνως ή, εάν αυτό δεν είναι γνωστό, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και

τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

14. Επειδή το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης» αναφέρει τα εξής : «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α` 30). Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. [...]

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία-πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και οι αρμόδιοι φορείς τήρησης των βάσεων δεδομένων, διασφαλίζουν ότι οι βάσεις δεδομένων, οι οποίες περιέχουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές, μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται υπό τις ίδιους όρους από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών-μελών.

7. Η Γενική Δ/ση Μεταρρυθμιστικής Πολιτικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διαθέτει και ενημερώνει στο e-Certis πλήρη κατάλογο των βάσεων δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν σχετικές πληροφορίες για τους οικονομικούς φορείς και μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αναθέτουσες αρχές άλλων κρατών μελών. Κατόπιν αιτήσεως, η εν λόγω Γενική Διεύθυνση κοινοποιεί στα λοιπά κράτη-μέλη και στην Αρχή κάθε πληροφορία που αφορά τις βάσεις δεδομένων του παρόντος άρθρου».

15. Επειδή το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Λόγοι απόρριψης προσφορών» αναφέρει αυτολεξεί τα εξής «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102.

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73 και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας».

16. Επειδή, το άρθρο 93 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»» αναφέρει τα εξής «Ο ξεχωριστός σφραγισμένος φάκελος, με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» περιέχει:

α) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ του άρθρου 79 και την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 72 και

β) στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης κάτω των ορίων:

[...]

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για συμβάσεις με απευθείας ανάθεση των άρθρων 118 και 328.

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω κατά περίπτωση δικαιολογητικά των περιπτώσεων α' και β', για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση πλην της εγγύησης συμμετοχής».

17. Επειδή το άρθρο 96 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής» στην παρ. 7 αναφέρει ρητώς «[...] 7. Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής".

18. Επειδή το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» αναφέρει τα εξής «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη.

2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφιών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1

του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

19. Επειδή, οι οικείοι όροι της διακήρυξης ορίζουν τα εξής « . « i) 2.1.3
Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών δηλαδή 25/04/19 και απαντώνται αντίστοιχα στο δικτυακό τόπο του διαγωνισμού μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Αιτήματα παροχής

συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών

β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται παράταση των προθεσμιών.

Σημειώνουμε ότι οι παρεχόμενες διευκρινήσεις θα αναρτώνται ταυτόχρονα και στο διαδικτυακό τόπο της αναθέτουσας αρχής: www.efka.gov.gr. ii) Κριτήρια Επιλογής

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της παρούσης προκήρυξης, ήτοι να δραστηριοποιούνται στον τομέα υλοποίησης συστημάτων πληροφορικής και εκπόνησης μελετών ανάλυσης και μοντελοποίησης διαδικασιών.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής

τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που έχουν προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση για θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα.

Για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς απαιτείται πιστοποιητικό/ βεβαίωση του Εμπορικού ή Βιομηχανικού ή Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο δήλωσης έναρξης επαγγέλματος, εφόσον πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, από το οποίο να προκύπτει η εγγραφή τους σε αυτό, και η δραστηριότητα της επιχείρησης/εταιρίας.

Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας η καταλληλότητα μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης/κοινοπραξίας.

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

1 Να έχουν μέσο κύκλο εργασιών των πέντε (5) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων τουλάχιστο ίσο με το 200% του προϋπολογισμού του υπό ανάθεση Έργου (χωρίς ΦΠΑ), πριν την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος Ανάδοχος δραστηριοποιείται για χρονικό διάστημα μικρότερο των πέντε (5) διαχειριστικών χρήσεων, τότε ο μέσος κύκλος εργασιών για όσες διαχειριστικές χρήσεις δραστηριοποιείται, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με το 200% του προϋπολογισμού του Έργου (χωρίς ΦΠΑ).

Σε περίπτωση ένωσης/κοινοπραξίας η καταλληλότητα μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από όλα τα μέλη της ένωσης/κοινοπραξίας.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης Σύμβασης οι οικονομικοί φορείς απαιτείται:

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

1 Να διαθέτουν την κατάλληλη οργάνωση, δομή και μέσα, ώστε να ανταπεξέλθουν επιτυχώς στις απαιτήσεις του υπό ανάθεση Έργου. Ως ελάχιστη προϋπόθεση για τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό, ο Υποψήφιος Ανάδοχος πρέπει να:

- διαθέτει επαγγελματική μεθοδολογία στον τομέα της διαχείρισης έργων πληροφορικής, ανάλυσης, σχεδιασμού και ανάπτυξης ή παραμετροποίησης λογισμικού, υλοποίησης ή/και ολοκλήρωσης λύσεων πληροφορικής, εγκατάστασης λογισμικού και υλικού, των υπηρεσιών εκπαίδευσης, της εξάπλωσης και επί τω έργω υποστήριξης της παραγωγικής λειτουργίας (υπηρεσίες συντήρησης, υποστήριξης και διαχείρισης της λειτουργίας) πληροφοριακών συστημάτων
- διαθέτει στην οργανωτική του δομή οντότητες με αρμοδιότητα τη διαχείριση έργων, την ανάπτυξη εφαρμογών πληροφορικής και την τεχνική υποστήριξη συστημάτων πληροφορικής, ή ισοδύναμες δομές με αρμοδιότητες που στηρίζουν τις παραπάνω διεργασίες υλοποίησης του κύκλου ζωής ενός έργου πληροφορικής

2 Να διαθέτουν την κατάλληλα τεκμηριωμένη και αποδεδειγμένη επαγγελματική ικανότητα και τεχνογνωσία στο πλαίσιο αντιστοίχων Έργων με το υπό ανάθεση Έργο. Συγκεκριμένα απαιτείται κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη (τρέχον έτος προκήρυξης του διαγωνισμού, συν τα τέσσερα προηγούμενα- ως έτος θεωρείται το σύνολο των ημερών από 1/1 έως 31/12) να έχει υλοποιήσει επιτυχώς ή να έχει συμμετάσχει με ποσοστό μεγαλύτερο του 50% σε ένα (1) ή περισσότερα ολοκληρωμένα έργα, 1 έως 3 (κατά μέγιστο) εξ' αυτών να είναι συμβατικής αξίας τουλάχιστον 1.200.000,00€ πλέον ΦΠΑ (αθροιστικά), τα οποία μεμονωμένα ή και συνδυαστικά να καλύπτουν όλα τα ακόλουθα πεδία:

A. Προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση εξοπλισμού

B. Παροχή συμβουλευτικών –μελετητικών υπηρεσιών στο χώρο της αποτύπωσης/μοντελοποίησης υφιστάμενων διαδικασιών ή/και αναμόρφωσης/ανασχεδιασμού διαδικασιών ή/και αναδιοργάνωση/αναδιάρθρωση φορέων και οργανισμών.

Γ. Σχεδιασμός, υλοποίηση και θέση σε λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων, σε Φορέα/Οργανισμό με τουλάχιστον 500 εσωτερικούς χρήστες.

3 Να διαθέτουν ανθρώπινο δυναμικό και πόρους ικανούς και αξιόπιστους για να φέρει σε πέρας επιτυχώς τις απαιτήσεις του Έργου, σε όρους απαιτούμενης εξειδίκευσης, επαγγελματικών προσόντων και εμπειρίας. Συγκεκριμένα, απαιτείται κατ' ελάχιστο:

- Το 50% του ανθρωποχρόνου που θα διατεθεί για το Έργο να καλύπτεται από υπαλλήλους του Υποψήφιου Αναδόχου, όπως εμφανίζονται στην Μισθολογική Κατάστασή του, η οποία απαιτείται να προσκομισθεί. [δηλ. (ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ της §3.1 ($\geq 50\%$ του συνολικά προσφερόμενου ανθρωποχρόνου)].

- Να διατεθεί Ομάδα Έργου που θα απαρτίζεται από μέλη με ειδικότητες, επαγγελματικά προσόντα, ακαδημαϊκή εκπαίδευση και εμπειρία σχετική με την ολοκλήρωση όλων των απαιτήσεων του φυσικού αντικείμενου του Έργου σε όλον τον κύκλο ζωής του. Στο Παράρτημα I του παρόντος, στο άρθρο A.7.1 παρατίθενται αναλυτικά οι ελάχιστες απαιτήσεις της Ομάδας Έργου. iii) 2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς:

α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.8 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα II το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος I του εν λόγω Κανονισμού και τις Οδηγίες της ΓΓΕ & ΕΠ που έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.eprocurement.gov.gr/webcenter/files/anakinoseis/ees_odigies.pdf

Επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες για το μέρος IV Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής...[...] Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση

οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς.

Σε περίπτωση που γίνεται επίκληση των δυνατοτήτων τρίτων, ο τρίτος οικονομικός φορέας υποχρεούται να υποβάλει δικό του διακριτό ΕΕΕΣ κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς.

Εφόσον ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτο και το τμήμα αυτό υπερβαίνει το 30% της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3. της παρούσας και για τους υπεργολάβους.

Σε κάθε περίπτωση ο υπεργολάβος υποχρεούται να υποβάλει δικό του διακριτό ΕΕΕΣ κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς .iv) 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα ...[...]**ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ**

1. Η αρμόδια Επιτροπή δύναται να ζητήσει από τον Υποψήφιο Ανάδοχο διευκρινίσεις επί των ανωτέρω στοιχείων τεκμηρίωσης. Ο Υποψήφιος Ανάδοχος υποχρεούται να τις υποβάλλει επί ποινή αποκλεισμού εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος (Μόνο για τα αποδεικτικά μέσα των § Β3 και Β4).

2. Ο Υποψήφιος Ανάδοχος μπορεί να υποβάλλει εκτός των ανωτέρω στοιχείων τεκμηρίωσης και κάθε άλλο στοιχείο που θεωρεί ότι τεκμηριώνει την ικανότητα για συμμετοχή του στον διαγωνισμό στην ανάλογη κατηγορία δικαιολογητικών μόνο κατά την υποβολή της πρότασης και όχι εκ των υστέρων.

3. Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος Ανάδοχος αποτελεί Ένωση / Κοινοπραξία:

τα απαιτούμενα στην παρούσα παράγραφο στοιχεία τεκμηρίωσης πρέπει να υποβάλλονται ανάλογα με τη φύση τους χωριστά για κάθε Μέλος της Ένωσης/ Κοινοπραξίας ή συγκεντρωτικά για την Ένωση / Κοινοπραξία,

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

- οι ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής είναι δυνατόν να καλύπτονται αθροιστικά σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης των διαγωνιζομένων...[...] ν) 2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν:

α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 (Παράρτημα II) και

β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τα άρθρα 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης. Επισυνάπτεται υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής στο Παράρτημα III της παρούσης.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα II).

Το εν λόγω πρότυπο υποβάλλεται σύμφωνα με τις αναρτημένες οδηγίες - ανακοίνωση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης “Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ESPD)” στον κάτωθι διαδικτυακό τόπο: http://www.promitheus.gov.gr/webcenter/faces/oracle/webcenter/page/scopedMD/sd0cb90ef_26cf_4703_99d5_1561ceff660f/Page226.jspx?_afLoop=3486624636403629#%40%3F_afLoop%3D3486624636403629%26_adf.ctrl-state%3Dcoa43tonq_61].

Επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες για το μέρος IV Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής».

Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής προσκομίζεται σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει για τις εγγυήσεις ηλεκτρονικής έκδοσης (πχ. εγγυήσεις του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε) οι οποίες φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή.

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση.

vi) 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων,

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.».

20. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

21. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, C 496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, Επιτροπή κατά Δανίας, C 243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C 19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, Μηχανική, C 213/07, EU:C:2008:731,

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, MT Højgaard και Züblin, C 396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, Επιτροπή κατά Βελγίου, C 87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, Universale-Bau, C 470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, eVigilo, C 538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

22. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕΛΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

23. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣΤΕ 2454/09, ΕΑ ΣΤΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). Ειδικότερα, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36). Έχει, επομένως, κριθεί ότι τυχόν αίτηση διευκρίνισης προσφοράς δεν επιτρέπεται να καταλήξει στο να υποβάλει ο προσφέρων στην πραγματικότητα νέα προσφορά ενώ κρίσιμη είναι η υποχρέωση – την αυτοδέσμευση ουσιαστικά – των Αναθετουσών Αρχών να ελέγχουν με αυστηρότητα την τήρηση των κριτηρίων που διατυπώνονται στη διακήρυξη, που οι ίδιες οι Αναθέτουσες Αρχές έχουν καθορίσει και να αποκλείουν από το διαγωνισμό τις προσφορές που δεν περιέχουν τα έγγραφα ή στοιχεία που απαιτούνται από τη διακήρυξη με ποινή αποκλεισμού (C-336/12) Manova και C-42/13 (Cartiera dell' Adda) αποκλείοντας την υποβολή εγγράφων μετά την εκπνοή της προθεσμίας που τίθεται στη διακήρυξη (C -387/14 (Esaprojekt). Ειδικότερα, έχει κριθεί με την απόφαση ΔΕΕ της 4ης Μαΐου 2017, C-387/14 – Esaprojekt (σκέψεις 39-44), ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να διασφαλίσει ότι τυχόν αίτημα της διευκρίνιση μιας προσφοράς δεν θα καταλήξει στο να υποβάλει, στην πραγματικότητα, ο αντίστοιχος υποψήφιος νέα προσφορά. Αντίστοιχη κρίση διέλαβε το ΔΕΕ και στην απόφαση της 7ης Απριλίου 2017, C-324/14 Partner Apelski Dariusz (σκέψη 64), καθώς και απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 2014, C-42/13- Cartiera dell' Adda (σκέψεις 41-46), σύμφωνα με την οποία, το άρθρο 51 της Οδηγίας

2004/18/EK δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να επιτρέπει να γίνονται δεκτές οποιεσδήποτε διορθώσεις παραλείψεων, οι οποίες, κατά τις ρητές διατάξεις των εγγράφων του διαγωνισμού, πρέπει να συνεπάγονται τον αποκλεισμό του προσφέροντος («Συμπλήρωση – αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών», συνεργάτιδα οικείου κεφαλαίου Αθανασία Παπασταμάτη, Εισηγήτρια Ελσυν, Δημόσιες Συμβάσεις – Ν. 4412/2016, Νομολογιακή Προσέγγιση και Πρακτική Εφαρμογή, Επιμέλεια : Ευαγγελία – Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σύμβουλος Ελεγκτικού Συνεδρίου, Ηλίας Μάζος, Σύμβουλος Επικρατείας, Ιωάννης Κίτσος, Πρόεδρος Κλιμακίου ΑΕΠΠ, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2019, σελ 393-395).

24. Επειδή η αρχή της ισότητας (βλ.ΣΤΕ 935/2017) που συνιστά συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή (άρθρο 4 και 20 Συντ. και 6 ΕΣΔΑ) και της αρχής της αμεροληψίας, που δέον είναι να διέπει την κρίση των κρίση των διοικητικών οργάνων, επιβάλλει την ομοιόμορφη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας σε όλους τους διοικούμενους.

25. Επειδή, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ' αντιδιαστολής Απόφαση Pirro Pizzo, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας).

26. Επειδή, η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και

οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (Ε. Π. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ. 96).

27. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει, όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 1ος τόμος, 15η έκδοση σελ. 138). Συνεπώς, αν η δημόσια διοίκηση δεν ενεργήσει – όταν ο νόμος απαιτεί ενέργεια- παρανομεί (Α. Ι. Τάχος, *Ελληνικό διοικητικό δίκαιο*, 5η έκδοση, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1996, σελ. 319).

28. Επειδή, οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, ως της χρηστής διοίκησης, και, της αναλογικότητας, έχουν εφαρμογή κατά την ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι της νομικής δυνατότητας της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πώς της διοικητικής δράσης (Π. Δαγτόγλου, *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*, Αθήνα-Κομοτηνή 2004, σ. 191). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003, 999/2019 ΔΕφΑθ).

29. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια «του ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C--19/00, EU:C:2001:553), το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν

δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια υπεισέρχεται όταν το Δικαστήριο υπολαμβάνει συγκεκριμένη συμπεριφορά επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής το ΔΕΕ έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (ΑΕΒΤΠΙ) σκ. 71].

30. Επειδή, επομένως, εν προκειμένω, είναι ξεκάθαρο ότι με βάση την κείμενη νομοθεσία (άρθρα 75 και 91 του Ν. 4412/2016) και τα σχετικά άρθρα της διακήρυξης (2.2.6., 2.2.9., 2.4.6.) οικονομικός φορέας, ο οποίος - κατά ρητή δήλωσή του υπό μορφή υπεύθυνης δήλωσης, άνευ, μάλιστα, ετέρου σχετικού στοιχείου στην οικεία προσφορά - δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής, απορρίπτεται κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής.

31. Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 2.2.9. αναφέρει, μεταξύ άλλων, *«Επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες για το μέρος IV Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ συμπληρώνουν μόνο την ενότητα α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής» και κατωτέρω «Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης»* . Επίσης, στη σελίδα 32 της διακήρυξης υπό τον τίτλο «Διευκρινίσεις» υπό αρ. 2 και 3 αναφέρονται τα εξής *«2. Ο υποψήφιος Ανάδοχος μπορεί να υποβάλλει εκτός των ανωτέρω στοιχείων τεκμηρίωση και κάθε άλλο στοιχείο που θεωρεί ότι τεκμηριώνει την ικανότητα για συμμετοχή του στον διαγωνισμό στην ανάλογη κατηγορία*

δικαιολογητικών μόνο κατά την υποβολή της πρότασης και όχι εκ των υστέρων. 3. Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος Ανάδοχος αποτελεί Ένωση/Κοινοπραξίας : τα απαιτούμενα στην παρούσα παράγραφο στοιχεία τεκμηρίωσης πρέπει να υποβάλλονται ανάλογα με τη φύση τους χωριστά για κάθε Μέλος της Ένωσης/ Κοινοπραξίας ή συγκεντρωτικά για την Ένωση / Κοινοπραξία,

- οι ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής είναι δυνατόν να καλύπτονται αθροιστικά σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης των διαγωνιζομένων».

32. Επειδή, από την επισκόπηση του οικείου φακέλου, προκύπτει ότι πέραν των εγγυητικών επιστολών, των πρακτικών ΔΣ για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και των εγγράφων εκπροσώπησης ενός εκάστου μέλους της ένωσης, έχουν υποβληθεί δύο συμβολαιογραφικά πληρεξούσια, ήτοι α) το υπ' αριθμ. ειδικό πληρεξούσιο της Συμβολαιογράφου,, και β) το υπ' αριθμ. Συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο της Συμβολαιογράφου, τα από 3/5/2019 ΕΕΕΣ αμφότερων εκ των μελών της ένωσης, το από 3/5/2019 ιδιωτικό συμφωνητικό τιτλοφορούμενο «ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης εταιρειών», το από 3/5/2019 ΕΕΕΣ του δανείζοντος εμπειρία σε σχέση με την Κάλυψη της Θέσης, η από 3/5/2019 υπεύθυνη δήλωση του ως εξουσιοδοτημένου κοινού εκπροσώπου της προσφεύγουσας ένωσης, με την οποία δεσμεύεται, μεταξύ άλλων, για την ισχύ της οικείας προσφοράς και οι από 3/5/2019 υπεύθυνες δηλώσεις αφενός του νομίμου εκπροσώπου της και αφετέρου του αντίστοιχα, που αφορούν την συνεργασία – σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης στην υπόψη ένωση εταιρειών - της ως άνω αφενός εταιρείας με τον αφετέρου υπευθύνως δηλούντα, για την εκτέλεση ποσοστού 1,23 % υπηρεσιών / ανθρωπομηνών που σχετίζονται με την κάλυψη της θέσης E7 κατά ειδικότερα αναφερόμενα στην προσφορά της ανωτέρω αναφερθείσας ένωσης και την κάλυψη από τον τελευταίο αναφερθέντα της σχετικής με την αναληφθείσα θέση εμπειρίας (δάνεια εμπειρία). Επισημαίνεται, ότι η υπεύθυνη δήλωση που αφορά κατά τον τίτλο της την ισχύ της προσφοράς της ένωσης, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι «Η προσφορά της ένωσης εταιρειών '..... –,

συντάχθηκε σύμφωνα με όλους τους όρους και τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές του διαγωνισμού, των οποίων λάβαμε πλήρη γνώση και αποδεχόμαστε πλήρως και ανεπιφύλακτα και τους οποίους δεν δύναται να αποκρούσουμε με την προσφορά της ένωσης εταιρειών «..... –» ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ευθέως ή εμμέσως. ...[...]

33. Επειδή, στην Κατευθυντήρια 23 (απόφαση 3/24-1-2018) της ΕΑΔΔΗΣΥ αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «2.3.4. Δεν υφίσταται δυνατότητα προσθήκης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων νέων πεδίων ή τροποποίησης των υφισταμένων, συμπεριλαμβανομένου και του Μέρους VI “Τελικές Δηλώσεις”, καθώς το ΤΕΥΔ και το ΕΕΕΣ αποτελούν τυποποιημένα/ πρότυπα έγγραφα σύμβασης με δεσμευτική ισχύ». Επί της ουσίας, επομένως, η διαμόρφωση του ΕΕΕΣ που καλείται να πράξει η αναθέτουσα αρχή, αφορά τυχόν απαλοιφή πεδίων, που δεν σχετίζονται με ρητές απαιτήσεις της διακήρυξης ή ως εν προκειμένω, η απαλοιφή των επιμέρους πεδίων της κάλυψης των κριτηρίων επιλογής (Ενότητες Α έως Δ του Μέρους IV), δεδομένης της ρητής επιλογής της διακήρυξης περί υποχρεωτικής συμπλήρωσης μόνο της ενότητας α «Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής».

34. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, ανεξαρτήτως μερικής κάλυψης της υπό εξέταση απαίτησης με επίκληση δάνειας εμπειρίας από τρίτο οικονομικό φορέα, και ειδικότερα, - ως προκύπτει από τα ειδικότερα αναφερθέντα στην από 3/5/2019 υπεύθυνη δήλωση του δανειζόντος εμπειρία οικονομικού φορέα- με την επίκληση της «εμπειρίας και επάρκειας υλοποίησης έργων χρησιμοποιώντας την εργασιακή του εμπειρία για την Κάλυψη της Θέσης», τα δύο ως άνω αναφερθέντα μέλη της ένωσης στα αντίστοιχα υποβληθέντα ΕΕΕΣ τους απάντησαν στο κάτωθι ερώτημα ως κατωτέρω αναφέρεται «ΜΕΡΟΣ IV : Κριτήρια επιλογής α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής. Όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής, ο οικονομικός φορέας δηλώνει ότι Ικανοποιεί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής. Η απάντησή σας 0 ΝΑΙ Χ ΟΧΙ.». Απάντησαν, επομένως, αμφοτέρωτα μέλη ότι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλογής.

35. Επειδή, έχει κριθεί ότι για την εφαρμογή του αρ. 102 ν. 4412/2016, και επιπλέον των ανωτέρω, το αντικείμενο του τυχόν προς διόρθωση

σφάλματος θα πρέπει να προκύπτει ευθέως εκ των εγγράφων της σύμβασης και όχι να επαφίεται στις εκ των υστέρων δηλώσεις του εκάστοτε προσφέροντος (ΕΑ ΣΤΕ 135/2018). Ομοίως, είναι βάσει του άρθρου 102 παρ. 5 υποχρεωτική η αποστολή ερωτήματος προς διευκρίνιση όταν υφίσταται συγκεκριμένη ασάφεια στην προσφορά και εν προκειμένω στο κατατεθειμένο ΕΕΕΣ. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι η παράλειψη απάντησης ή/και η απάντηση ΝΑΙ ή ΟΧΙ αντίστοιχα, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου προς εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, καθώς προφανώς δεν προκύπτει ότι αφήνουν περιθώριο για αποσαφήνιση, όντας τόσο η κατάφαση όσο και η άρνηση ξεκάθαρες απαντήσεις με μονοσήμαντη και αδιαμφισβήτητη έννοια.

36. Επειδή, σε κάθε περίπτωση αβασίμως κατά τα αναφερθέντα στη σκέψη 33 ανωτέρω, προβάλλει η προσφεύγουσα ότι διαφαίνεται πταίσμα της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαμόρφωση του οικείου ΕΕΕΣ, καθώς δεν δύναται να παρέμβει, ως καθίσταται σαφές (βλ. και <https://webgate.acceptance.ec.europa.eu/espd/filter?lang=el> και http://www.eprocurement.gov.gr/webcenter/files/anakinoseis/eees_odigies.pdf) πέραν της απαλοιφής συγκεκριμένων πεδίων προς εξυπηρέτηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης την οποία επικαλείται η προσφεύγουσα ένωση, ερειδόμενη επί της εν θέματι εικαζόμενης πλημμέλειας την υποχρέωση αποστολής διευκρινιστικού ερωτήματος προς την προσφεύγουσα ένωση. Σε κάθε περίπτωση, δε, ο εν λόγω ισχυρισμός περί μη δυνατότητας ορθής συμπλήρωσης, διότι η αναθέτουσα αρχή δεν είχε προσαρμόσει ανάλογα το Ε.Ε.Ε.Σ. που την καλούσε να συμπληρώσει, παρίσταται αλυσιτελής, καθώς εν πάση περιπτώσει, σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την ορθή συμπλήρωση των πεδίων ή αμφισβήτησης ως προς την ορθή διάρθρωση των ερωτημάτων του Ε.Ε.Ε.Σ. -το οποίο είχε αναρτηθεί με τη διακήρυξη και τέθηκε υπ' όψιν των ενδιαφερομένων κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατή η εξέταση και διερεύνηση του περιεχομένου του-, η προσφεύγουσα ένωση μπορούσε να ζητήσει την παροχή διευκρινίσεων ή, αντίστοιχα, να προσβάλει τη διακήρυξη, το οποίο, όμως, δεν έπραξε (ΕΑ ΣΤΕ 117/2019).

37. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, αλυσιτελώς προβάλλει η προσφεύγουσα ένωση ότι εάν απαντούσε καταφατικά (ΝΑΙ) θα είχε προβεί σε ψευδή δήλωση καθώς μόνο σωρευτικά και όχι ατομικά καλύπτεται το

συγκεκριμένο ερώτημα [ένδειξη (α) ως προς τον κάλυψη των κριτηρίων επιλογής]. Κι αυτό γιατί έχει κριθεί ότι αναφορά στο άρθρο της διακήρυξης ότι ο φάκελος δικαιολογητικών συμμετοχής πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να περιέχει το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ και την εγγύηση συμμετοχής δεν έχει την έννοια ότι απαγορεύεται η συνυποβολή με την προσφορά των δικαιολογητικών εκείνων που αποδεικνύουν το τελικώς ζητούμενο, ότι δηλαδή ο προσφέρων πληροί τα κριτήρια που τίθενται από τη διακήρυξη, καθώς σκοπός του νομοθέτη είναι μεν η μείωση της γραφειοκρατίας και η διευκόλυνση της διεξαγωγής της δημοπρασίας, τούτο όμως δεν δύναται να αποβαίνει εις βάρος των διαγωνιζομένων και μάλιστα χωρίς ειδικώς προβλεπόμενο στη διακήρυξη λόγο αποκλεισμού (ΕΛ.ΣΥΝ : Ε΄ Κλιμάκιο ,Πράξη 165/18). Ως εκ τούτου, πέραν της (καταφατικής) δήλωσης στο οικείο πεδίο, ηδύνατο έκαστο μέλος της προσφεύγουσας, ενεργούν με το απαιτούμενο μέτρο επιμέλειας (βλ. σκ. 29 ανωτέρω) να δηλώσει υπευθύνως εντός του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής, ότι πληρούνται αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης, η συγκεκριμένη απαίτηση, προς αποφυγή, της κατά την κρίση της προσφεύγουσας εικαζόμενης ψευδούς δήλωσης. Εξάλλου, και στην περίπτωση, του υποβληθέντος ΕΕΕΣ του δανείζοντος οικονομικού φορέα, υπεβλήθη ταυτόχρονα και υπεύθυνη δήλωση, ,η οποία αναφέρει ρητώς το ακριβές αντικείμενο της κάλυψης των κριτηρίων επιλογής από τον δανείζοντα εμπειρία.

38. Επειδή, η επίκληση από την προσφεύγουσα αντίστοιχης κρίσης της ΚτΠ Α.Ε., δεν αποδεικνύεται από τα αναφερθέντα με την προσφυγή ότι αφορά τις αυτές περιστάσεις, καθόσον δεν είναι γνωστό το εν γένει περιεχόμενο της οικείας προσφοράς στο διενεργηθέντα από την ΚτΠ Α.Ε. διαγωνισμό, αλλά σε κάθε περίπτωση, έχει κριθεί ότι λόγοι που συνδέονται με έτερες διαγωνιστικές διαδικασίας απορρίπτονται ως απαράδεκτοι, προεχόντως, λόγω της προκριθείσας αυτοτέλειας των διαγωνιστικών διαδικασιών (βλ. ΔεφΠειρ 120/2018, 219/2018).

39. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 και του άρθρου 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 393/2019).

40. Επειδή, δεδομένης της δέσμιας αρμοδιότητας της αναθέτουσας αρχής να απορρίψει προσφορά, η οποία κατά (υπεύθυνη) δήλωση των μελών της υποψήφιας ένωσης δεν πληροί τα κριτήρια επιλογής, δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής η παρεχόμενη με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 δυνατότητα συμπλήρωσης ή διευκρίνισης υποβληθέντων εγγράφων, καθ' όσον τούτο θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση του περιεχομένου ουσιώδους εγγράφου της διακήρυξης (Ε.Ε.Ε.Σ.). Ειδικότερα, η αρνητική δήλωση σε απάντηση σχετικού ερωτήματος αντίστοιχου πεδίου του Ε.Ε.Ε.Σ. περί πλήρωση υποχρεωτικών κριτηρίων, επιφέρουσα κατά τα ανωτέρω την απόρριψη της προσφοράς, δεν συνιστά ασάφεια ή επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενη να αρθεί στο πλαίσιο της διάταξης που επικαλείται η προσφεύγουσα, αφού η διόρθωσή της θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση ουσιώδους εγγράφου κατά τρόπο ώστε να αίρεται το απαράδεκτο της προσφοράς της προσφεύγουσας, όπως ορθώς εξ άλλου έκρινε και η αναθέτουσα αρχή με την προσβαλλόμενη απόφασή της.

41. Επειδή, δεν κατελείπετο, επομένως, περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στην αναθέτουσα αρχή να προβεί σε ερώτημα προς διόρθωση του πεδίου, καθώς κατ' αυτό τον τρόπο θα ήγετο δυνητικά ο υποψήφιος σε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς του, παρά την πρόσφατη αλλά πάγια πλέον νομολογία που καθιστά μη επιτρεπτή την τροποποίηση των δηλώσεων του ΕΕΕΣ (βλ ΕΑ ΣτΕ 135/2018, ΔεφΑθ 30/2019, πρβλ. Δ.Εφ. Χανίων 13/2019 σκ. 14, βλ. Δ.Εφ. Χαν. 10/2019, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 30/2019). Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, και το γεγονός ότι η ΑΕΠΠ κρίνει επιλαμβανόμενη, δυνάμει του άρθρου 367 του Ν. 4412/2016, επί των ρητώς διατυπωθέντων ισχυρισμών της προσφεύγουσας, ο προβαλλόμενος λόγος της προσφυγής κρίνεται ως αβάσιμος.

42. Επειδή, γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

43. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Αριθμός απόφασης: 1016/2019

44. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, τα παράβολα που κατέθεσε η προσφεύγουσα, συνολικού ύψους 3.000,00 € (βλ. σκ. 1), πρέπει να καταπέσουν (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση των παραβόλων, που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 19η Αυγούστου 2019 και εκδόθηκε την 9η Σεπτεμβρίου 2019 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Άννα Χριστοδουλάκου

Ασπασία Χατζηπασχάλη